

KONGREGACJE DEKANALNE W ŚWIETLE KODEKSU PRAWA
KANONICZNEGO Z 1917 R. I 1983 R.
ORAZ I SYNODU DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ

W ostatnich czasach jesteśmy świadkami szybkich przemian społecznych i kulturowych, zachodzących w życiu ludzi i narodów, wśród których kapłani sprawują swą posługę. Aby głoszenie przez nich Ewangelii było wierne i owocne, po przyjęciu święceń powinni dalej kontynuować i pogłębiać każdy wymiar odbytej w seminarium formacji – ludzki, duchowy, intelektualny i duszpasterski. Służyć temu mają między innymi „specjalne zebrania, które by od czasu do czasu gromadziły kapłanów w celu odnowy swego życia, jak i celem zdobycia głębszej znajomości różnych dziedzin wiedzy kościelnej, zwłaszcza Pisma świętego i teologii, donioślejszych zagadnień społecznych oraz nowych zasad działalności duszpasterskiej”¹

Problem stałej formacji duchownych, dzięki której kapłani mogą „wzrastać we własnym prezbiterium i wraz z nim, w jedności z biskupem”², nie jest zagadnieniem nowym. Już wiele wieków temu podejmowano w Kościele przedsięwzięcia, które dawały możliwość dokształcania duchowieństwa. Ogromne możliwości w tej materii stwarzały kongregacje dekanalne, które pomimo upływu czasu dalej są powszechnie organizowane pod nazwą konferencji dekanalnych. W pojęciu kanonicznym są to zebrania duchownych dekanatu odbywane pod przewodnictwem dziekana dla omówienia zagadnień duszpasterskich oraz w celu podnoszenia poziomu naukowego i ascetycznego duchownych. W źródłach prawnych na określenie tychże zebrań spotkać można następujące określenia: *conventus*, *collationes seu conferentiae*, *convocationes*, *capitula ruralia*, *synodi decanales*, *synodi rurales*, *congregationes rurales*, *congregationes synodorum decanalium*, *congregationes presbiterorum*, *calendae*, czy też konferencje dekanalne lub pasterskie³

¹ Sobór Watykański II, Dekret o pasterskich zadaniach biskupów w Kościele *Christus Dominus*, nr 16.

² Jan Paweł II, Adhortacja o formacji kapłanów we współczesnym świecie *Pastores dabo vobis* (25 III 1992), nr 74.

³ Por. Z. Chodyński, *Kongregacje dekanalne*, w: *Encyklopedia Kościelna*, t. 10, red. M. Nowodworski i in., Warszawa 1877, s. 623; F. Duczyński, *Kongregacje dekanalne*

Celem niniejszego artykułu jest zebranie i zaprezentowanie uregulowań kanonicznego prawa powszechnego oraz partykularnego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej odnoszących się do tej konkretnej dziedziny. Ich zestawienie umożliwi ustalenie wpływu norm prawa powszechnego na ustawodawstwo partykularne.

I. Kongregacja dekanalna w kanonicznym prawie powszechnym

Wiek XX to niewątpliwie znaczący czas w historii kształtowania się prawodawstwa kanonicznego. W 1917 r. promulgowany został *Codex Iuris Canonici*, który skodyfikował i zreformował całe prawo kanoniczne⁴. Niespełna siedemdziesiąt lat później, a prawie dwadzieścia lat od zakończenia obrad Soboru Watykańskiego II, w 1983 r. promulgowano nowy Kodeks Prawa Kanonicznego, zwany Kodeksem Jana Pawła II. W obydwu zbiorach znajdujemy kanony, w których mówi się ogólnie o zebraniach kleru.

Szczegółowe przepisy dotyczące konferencji dekanalnych znajdujemy w partykularnym ustawodawstwie kościelnym. Każda diecezja posiada zazwyczaj własne, szczegółowe przepisy dotyczące powyższej kwestii⁵.

1. Kongregacje dekanalne w świetle postanowień KPK z 1917 r.

Codex Iuris Canonici promulgowany w 1917 r. poświęcił zebraniom dekanalnym kan. 131, w którym mówił ogólnie o zwoływaniu konferencji, przedmiocie obrad oraz uczestnictwie w nich, a pośrednio także kan. 448 § 1, w któ-

w dawnej Polsce, „Wiadomości Archidiecezjalne Warszawskie” 18(1928) nr 11, s. 383; T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, „Studia Warmińskie” 3(1966), s. 80.

⁴ Por. T. Pawluk, *Wprowadzenie do studiów kanonistycznych*, Warszawa 1979, s. 115 n.

⁵ Niektóre diecezje dość skrupulatnie zajęły się zagadnieniem konferencji dekanalnych, wydając normy na ten temat w osobnych zarządzeniach, np. *Instrukcja o kongregacjach dekanalnych*, „Kronika Diecezji Przemyskiej” 27(1927), s. 112–125; T. Bensch, *Rozporządzenie o urzędzie księży dziekanów z dnia 25 IV 1947*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Warmińskiej” 2(1947), s. 15–17; E. Baziak, *Zarządzenie w sprawie kongregacji dekanalnych*, „Notificationes e Curia Metropolitana Cracoviensi” (1962), nr 3–4, s. 110 n.; *Instrukcja o kongregacjach dekanalnych*, „IV Synod Diecezji Tarnowskiej”, Tarnów 1986, s. 289; *Rozporządzenie w sprawie dekanalnych dni kapłańskich*, „Statuty II Synodu Gdańskiego”, Gdańsk – Oliwa 1976, s. 144–146. Wiadomości na temat organizowania konferencji dekanalnych dostarczają także: Z. Goliński, *Ramowy program konferencji dekanalnej*, „Wiadomości Diecezjalne Lubelskie” 23(1946), s. 55–57; Parochus, *Na marginesie naszych konferencji dekanalnych*, „Kielecki Przegląd Diecezjalny” 29(1942), s. 85–89; H. Hrekowicz, *O konferencjach dekanalnych*, „Homo Dei” 29(1960), s. 429–433.

rym zwoływanie konferencji i przewodniczenie na nich zaliczył do obowiązków dziekana⁶ Na określenie tychże spotkań użyte zostało w kan. 131 § 1 wyrażenie: *conventus, quos collationes seu conferentias vocant*, co tłumaczy się jako „zebrania, zwane konferencjami”⁷ Pomimo że w powyższym kanonie nie znalazło się wyrażenie *congregationes*, to jednak w praktyce posługiwanie się nim można uznać za zasadne⁸

⁶ KPK, kan. 131 § 1: „In civitate episcopali et in singulis vicariatus foraneis saepius in anno, diebus arbitrio Ordinarii loci praestituendis, conventus habeantur, quos collationes seu conferentias vocant, de re morali et liturgica; quibus addi possunt aliae exercitationes, quas Ordinarius opportunas iudicaverit ad scientiam et pietatem clericorum promovendam”

§ 2. „Si conventus haberi difficile sit, resolute quaestiones scriptae mittantur, secundum normas ab Ordinario statuendas”

§ 3. „Conventui interesse, aut, deficiente conventu, scriptam casuum solutionem mittere debent, nisi a loci Ordinario exemptionem antea expresse obtinuerint, tum omnes sacerdotes saeculares, tum religiosi licet exempti curam animarum habentes et etiam, si collatio in eorum domibus non habeatur, alii religiosi qui facultatem audiendi confessiones ab Ordinario obtinuerunt”

Kan. 448 § 1: „Vicarius foraneus debet, diebus ab Episcopo designatis, convocare presbyteros proprii districtus ad conventus seu collationes de quibus in can. 131 eisdemque praesente; ubi vero plures habeantur huiusmodi coetus in vicariis districtus locis, invigilare ut rite celebrentur”

⁷ Por. M. Żurowski, *Hierarchiczne funkcje zarządzania Kościołem*, t. 1, Warszawa 1979, s. 166.

⁸ W literaturze przedmiotu od czasów KPK obserwuje się dość dużą swobodę w nazywaniu zebrań dekanalnych. W niejednym, nowszym opracowaniu można spotkać się z zamiennym używaniem terminów „kongregacja” i „konferencja” W Polsce nazwę „konferencja” dekanalna wprowadził w 1932 r. kard. August Hlond. Por. J. Nowacki, *Dzieje Archidiecezji Poznańskiej*, t. 2, Poznań 1964, s. 334n. W niektórych diecezjach z czasem wyodrębniła się różnica pomiędzy kongregacją a konferencją polegająca na tym, że kongregację dekanalną zaczęto odbywać nieco uroczystej, z bardziej rozbudowaną częścią ascetyczną. Por. A. Petrani, *O zadaniach i znaczeniu zebrań dekanalnych*, „Ateneum Kapłańskie” 19(1933) t. 31, s. 376; T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, *Studia Warmińskie* 3(1966), s. 81. Z kolei w części ustaw partykularnych konferencje przepisane kan. 131 § 1 nazwano wprost kongregacjami dekanalnymi z następującym rozwiązaniem praktycznym: kongregacje te podzielono na dwie grupy: kongregacje główne – bardziej uroczyste, i dodatkowe. Por. *Instrukcja o kongregacjach dekanalnych*, „Kronika Diecezji Przemyskiej” 27(1927), s. 113; 119n. Celem zachowania konsekwencji w dotychczasowym posługiwaniu się przyjętą nomenklaturą kanoniczną, w dalszej części pracy wyrażenia „kongregacja” i „konferencja” będą używane zamiennie jako terminy o jednakowym zakresie znaczeniowym, gdy zaś zajdzie potrzeba odróżnienia tychże, zostanie to wy-

1.1. Zwolywanie i uczestnicy kongregacji dekanalnej

Zwoływanie zebrań dekanalnych zaliczono do obowiązków dziekana, a zastępczo w czasie jego choroby lub w przypadku śmierci – do obowiązków wicedziekana, dopóki ordynariusz miejscowy inaczej by nie postanowił⁹. Zebrania dekanalne miały odbywać się w mieście biskupim oraz w poszczególnych dekanatach¹⁰. Kodeks nie poświęcił zbyt wiele miejsca zagadnieniu częstotliwości odbywania tych konferencji, stwierdził tylko ogólnie, że mają być zwoływane *saepius in anno* – częściej w roku¹¹, co kanoniści rozmaicie interpretowali. Wernz-Vidal oraz Maroto uważali, że wyrażenie *saepius in anno* oznacza „co miesiąc”¹², M. Conte a Coronata był zdania, że *saepius in anno* należy rozumieć jako sześć razy do roku¹³, Blat – jako cztery razy do roku¹⁴. Cappello ograniczał ilość zebrań dekanalnych do czterech lub pięciu w ciągu roku¹⁵, zaś Augustine do dwóch albo trzech¹⁶.

rażnie zaznaczone. Do takiego zrównania znaczeń powyższych wyrażen uprawnia niejednolita praktyka nazewnictwa tychże zebrań w poszczególnych diecezjach Polski.

⁹ KPK, kan. 448 § 1; Por. E. Szafranski, *Prawo kanoniczne w okresie odnowy posoborowej*, t. 1, Warszawa 1976, s. 402n.

¹⁰ KPK, kan. 131 § 1: „In civitate episcopali et in singulis vicariatus foraneis” Opierając się na polskich przepisach synodalnych, można wyróżnić cztery sposoby postępowania w sprawie wyznaczania miejsca na kongregację: 1. miejsce obierał dziekan (diecezja sandomierska, kielecka, tarnowska, pelplińska); 2. zasadniczym miejscem odbywania kongregacji była rezydencja dziekana, chyba że warunki lokalne przemawiały za miejscem dogodniejszym i przystępniejszym (diecezja podlaska); 3. miejsce następnego zebrania było ustalane przez wszystkich uczestników na ostatniej konferencji (diecezja płocka, łucka, lubelska, wileńska); 4. wszyscy przybywali do tej miejscowości, do której dojazd był najdogodniejszy (diecezja lwowska). Por. Sigma, *O kongregacjach dekanalnych*, „Wiadomości Archidiecezjalne Wileńskie” 1(1927) nr 5, s. 51; W. Padacz, *Prawa i obowiązki dziekanów w polskim ustawodawstwie synodalnym*, „Ateneum Kapłańskie” 23(1937) t. 40, s. 288n.

¹¹ KPK, kan. 131 § 1.

¹² F.X. Wernz - P. Vidal, *Ius canonicum*, t. 2, Romae 1923, n. 137: „Habendae sunt saepius in anno diebus ab Ordinario praestituendis, cui praescriptioni videtur fieri satis, si semel in mense aut duodecim conferentiae singulis annis licet non distributae in singulos menses fiant” PH. Maroto, *Institutiones iuris canonici*, t. 1, Matriti 1918, s. 562: „saepius... quod verbum, moraliter sumptum, semel fere in mense, significare saltem videretur”

¹³ M. Conte a Coronata, *Institutiones iuris canonici*, t. 1, Romae 1939, n. 190: „Faciendae autem sunt conferentiae saepius in anno, i. e., ut videtur, saltem sexies in anno”

¹⁴ A. Blat, *Commentarium textus Codicis Iuris Canonici*, t. 1, Romae 1938, s. 65: „Quater saltem”

¹⁵ F. Cappello, *Summa iuris canonici*, t. 1, Romae 1961, n. 221: „Conventus habendi sunt saepius in anno, i. e., saltem quater vel quinquies; melius si frequentius”

¹⁶ Ch. Augustine, *Commentary on the new Code of canon law*, t. 1, London 1931, s. 76: „About two or three times a year”

Również ordynariusze miejscowi, upoważnieni na mocy kan. 131 § 1 do szczegółowego określenia ilości kongregacji dekanalnych w ciągu roku, różnie interpretowali wyrażenie *saepius in anno*¹⁷

Do uczestniczenia w zjazdach dekanalnych zobowiązani zostali wszyscy kapłani diecezjalni, kapłani zakonni sprawujący duszpasterstwo: proboszczowie, administratorzy, substytucji, wikariusze pomocnicy, wikariusze aktualni osoby moralnej, wikariusze współpracownicy, kapelani szpitali lub pobożnych zakładów kościelnych, zastępujący proboszcza i pomagający mu we wszystkich obowiązkach parafialnych¹⁸ oraz inni kapłani zakonni, mający od ordynariusza jurysdykcję do słuchania spowiedzi¹⁹ Tych ostatnich KPK zwolnił od udziału w kongregacjach, o ile w ich domach odbywały się konferencje moralno-liturgiczne²⁰ Do udziału w zgromadzeniach duszpasterskich w diecezji swego aktualnego pobytu zobowiązani zostali również kapelani wojskowi²¹

W wypadkach szczególnych, gdyby konferencje z jakichś powodów nie mogły się odbyć zgodnie z przepisami kanonicznymi, Kodeks przewidywał środek zastępczy: zobligowani do uczestniczenia w tego typu zebraniach mieli przysyłać pisemne rozwiązania kwestii podanych przez ordynariusza²²

¹⁷ Synod diecezji chełmińskiej (1923) i rozporządzenie dla księży dziekanów diecezji warmińskiej (1947) nakazały zwoływać konferencje cztery razy do roku; I synod diecezji częstochowskiej (1954) polecił odbywać konferencje przynajmniej raz na dwa miesiące, a dołączona instrukcja mówiła o zebraniach raz na miesiąc; ustawy II Synodu Archidiecezji Warszawskiej (1963) nakazały urządzenie konferencji raz na kwartał. Por. T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, art. cyt., s. 85; W. Padacz, *Prawa i obowiązki dziekanów w polskim ustawodawstwie synodalnym*, art. cyt., s. 287; A. Petrani, *O zadaniach i znaczeniu zebrań dekanalnych*, art. cyt., s. 376. W okresie posoborowym konferencje dekanalne przewiduje się zazwyczaj co kwartał. E. Sztafrowski, *Prawo kanoniczne w okresie odnowy posoborowej*, dz. cyt., s. 205.

¹⁸ Lista powyższych osób została określona w *Instrukcji Papieskiej Komisji Interpretacyjnej z dnia 12 II 1935*, której postanowienia zawarte są w: AAS 27(1935), s. 92.

¹⁹ KPK, kan. 131 § 3; Por. Sigma, *O kongregacjach dekanalnych*, „Wiadomości Archidiecezjalne Wileńskie” (1927) nr 5, s. 51; *Instrukcja o kongregacjach dekanalnych*, „Kronika Diecezji Przemyskiej” 27(1927), s. 116; T. Bensch, *Rozporządzenie o urzędzie księży dziekanów z dnia 25 IV 1947*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Warmińskiej” 2 (1947), s. 17.

²⁰ KPK, kan. 591.

²¹ Kongregacja Konsystorialna, *Instrukcja z dnia 23 IV 1951*, art. XVII, [w:] AAS 43(1951), s. 562.

²² KPK, kan. 131 § 3: „Conventui interesse, aut, deficiente conventu, scriptam casuum solutionem mittere debent...”

Zwolnień od obowiązku uczestniczenia w kongregacjach dekanalnych, a w przypadku ich braku – od obowiązku przesyłania na piśmie rozwiązanych kwestii, mógł udzielać ordynariusz na mocy kan. 131 § 3²³. W sytuacji, gdyby kapłan nie mógł z nagłej i poważnej przyczyny wziąć udziału w zebraniu i nie miał możliwości odnieść się do ordynariusza po zwolnienie, zobowiązany był do przesłania usprawiedliwienia, które należało odnotować w protokole konferencji²⁴.

Nieuczestczenie na spotkania dekanalne KPK zaliczył do przestępstw przeciwko obowiązkom stanu duchownego i przewidział odpowiednią karę, którą jednak można było wymierzyć dopiero po udzieleniu upomnienia²⁵.

1.2. Przedmiot kongregacji dekanalnej

Przedmiot zebrań kleru dekanalnego określony został w kan. 131 § 1 słowami: *de re moralis et liturgica; quibus addi possunt aliae exercitationes, quas Ordinarius opportunas iudicaverit ad scientiam et pietatem clericorum promovendam*.

Z powyższej treści wynika, że przedmiot konferencji dekanalnych był podwójny: jeden nakazany, który stanowiły kwestie moralne i liturgiczne (*de re morali et liturgica*), i drugi – dowolny, składający się z rozmaitych prac lub ćwiczeń, jakie ordynariusz uważał za stosowne do podniesienia wykształcenia i pobożności duchowieństwa²⁶.

²³ W myśl kan. 131 § 3 zwolnienie to musiało być uprzednio wyraźnie udzielone: „nisi a loci Ordinario exemptionem antea expresse obtinuerit”. Jak zaznaczył ks. T. Pawluk, polskie prawo partykularne raczej nie przewiduje rozwiązywania tego rodzaju kwestii, a to z uwagi na dobrze zorganizowaną sieć dekanalną naszych diecezji i możliwość systematycznego odbywania konferencji. T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, art. cyt., s. 88.

²⁴ Por. T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, art. cyt., s. 88.

²⁵ Karę, w stosunku do kapłanów zarówno diecezjalnych jak i zakonnych, którzy z uporem nie uczestniczyliby w tych zebraniach, miał wymierzać ordynariusz, wedle swego uznania. Kapłanom zakonnym nie sprawującym duszpasterstwa, ale mającym jurysdykcję do słuchania spowiedzi, u których w domach zakonnych nie odbywały się konferencje przepisane kan. 591, za notoryczne nieuczestniczenie w kongregacjach groziła kara suspensy od słuchania spowiedzi ludzi świeckich. Postanowiono tak w kan. 2377: „Sacerdotes contra praescriptum can. 131 § 1 contumaces, Ordinarius pro suo prudenti arbitrio puniat; quod si fuerit religiosi confessarii curam animarum non gerentes, eos ab audiendis saecularium confessionibus suspendat”.

²⁶ *Nakazanym* przedmiotem były: a) kwestie moralne, czy to opracowane w formie referatów, czy też podawane i następnie rozwiązywane jako *casus conscientiae*. Należały do tego grona także trudniejsze zastrzeżone cenzury lub grzechy, zdania, systematy lub praktyki potępione przez Kościół itp.; b) kwestie liturgiczne, do których należało to

Sprecyzowanie przedmiotu obrad dekanalnych należało do ordynariusza diecezji albo do upoważnionego przez niego dziekana. Wypełniając powyższe zadanie osoby te miały postępować według własnego roztropnego uznania bądź też kierować się sugestiami referentów lub księży dekanalnych²⁷

Określenie bardziej szczegółowego przedmiotu konferencji dekanalnych pozostawiono kościelnemu ustawodawstwu partykularnemu.

1.3. Przebieg kongregacji dekanalnej

Codex Iuris Canonici nie podał szczegółowego przebiegu zebrania dekanalnego, a tylko ograniczył się do ogólnego określenia jego przedmiotu, wyliczenia uczestników i zaznaczenia, że przewodniczenie mu należy do obowiązków dziekana²⁸ Sprecyzowanie szczegółowego przebiegu konferencji dekanalnej prawodawca zostawił prawu partykularnemu – pisanemu bądź zwyczajowemu²⁹

wszystko, co dotyczy mszału, brewiarza, administrowania sakramentów świętych tudzież jednostajności ceremonii kościelnych.

Tematy *dowolne*, które można było dodać do nakazanych, mogły być następujące: a) kanony prawa kanonicznego, dekrety Stolicy Apostolskiej, encykliki papieskie, statuty synodalne albo inne rozporządzenia biskupie; b) dzieła Ojców Kościoła; c) tematy z poszczególnych działów wiedzy teologicznej, zwłaszcza praktyczne, związane z życiem kapłańskim i duszpasterstwem; d) tematy z zakresu kaznodziejstwa i nauczania religii w szkole; e) index librorum prohibitorum; f) sprawy z dziedziny kościelno-społecznej albo z dziedziny sztuki i architektury kościelnej, recenzje pism i dzieł teologicznych albo książek, omawiających zagadnienia kościelno-społeczne; g) sprawa wykształcenia współpracowników świeckich, akcji katolickiej; h) sprawa kolportażu dobrej prasy; i) rozprawy na tematy historyczne – miejsc albo rzeczy – związanych z diecezją (synod łucki); j) w okresie przed Wielkim Postem omówienie czasu rekolekcji i spowiedzi w każdej z poszczególnych parafii, ustalenie terminów rekolekcji, wyznaczenie spowiedników, analogicznie ustalenie planu nabożeństw podczas większych odpustów parafialnych; k) kwestie zarządu parafią, stosunku proboszcza z władzami świeckimi, współpracownikami i parafianami; l) omówienie stanu materialnego i moralnego wiernych w poszczególnych parafiach, stanu życia prywatnego w rodzinach, jak i stanu życia publicznego w miastach, nadziei ale i niebezpieczeństw, jakie grożą Kościołowi (synod warszawski); m) sprawy nakazane miłością chrześcijańską; n) żywoty świętych kanonizowanych przez Kościół w ostatnich czasach; o) biografie wybitniejszych zmarłych konfratrów; p) wreszcie, dla podniesienia pobożności duchowieństwa, rekolekcje jednodniowe i spowiedź dla zebranych kapłanów. Por. A. Petrani, *O zadaniach i znaczeniu zebrań dekanalnych*, „Ateneum Kapłańskie” 19 (1933) t. 31, s. 377.

²⁷ Por. T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, art. cyt., s. 90.

²⁸ KPK, kan. 131; 448 § 1.

²⁹ Program konferencji dekanalnej różnie dziś wygląda w poszczególnych diecezjach. Zawsze jednak składa się z nauki duchowej w ramach części ascetycznej, referatu

Ogólnie można stwierdzić, że KPK w dziedzinie kongregacji dekanalnych nie wniósł nowych, szczególnie ważnych postanowień. Jednak zgodnie z głównym założeniem kodyfikacji z 1917 r., jakim było zebranie, usystematyzowanie i przepracowanie dotychczasowego prawa kościelnego, Kodeks ów wypełnił swoje zadanie³⁰ Podając ogólne normy prawne, obowiązujące odtąd w całym Kościele Rzymsko-Katolickim, w dziedzinie kongregacji dekanalnych przynajmniej w zarysie ujednolicił praktykę jej odbywania.

Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę na to, że w ujęciu KPK odbywanie kongregacji dekanalnych zakładało czynne włączenie się wszystkich uczestników zebrania w rozważane tematy. Należy więc wyrazić obawę przed kierowaniem programem spotkania dekanalnego w taki sposób, który uniemożliwiłby jego uczestnikom wzięcia w nim aktywnego udziału³¹

2. Kongregacja dekanalna w świetle postanowień KPK z 1983 r.

Okres międzywojenny, jak i po zakończeniu II wojny światowej, charakteryzował się w wielu diecezjach polskich powstaniem licznych uregulowań prawnych. Jako że *Codex Iuris Canonici* z 1917 r. niezbyt szeroko potraktował zagadnienie konferencji dekanalnych, kwestię tę podjęły synody partykularne³²

W 1983 r. został promulgowany nowy Kodeks Prawa Kanonicznego. Zagadnieniu konferencji kapłańskich poświęcono kan. 555 § 2, 1° oraz 279 § 2. W nowym Kodeksie nie znalazła jednak miejsca żadna szczegółowa wzmianka na temat konferencji dekanalnej *sensu stricto*; jedynie ogólnie zarysowano problem, którego dokładniejsze opracowanie zlecono prawodawstwu partykularnemu.

teologiczno-duszpasterskiego i dyskusji, komunikatów, zakończenia modlitwą. Por. *Instrukcja o kongregacjach dekanalnych*, „Kronika Diecezji Przemyskiej” 27 (1927), s. 119–122; Parochus, *Na marginesie naszych konferencji dekanalnych*, „Kielecki Przegląd diecezjalny” 29(1942), s. 86; Z. Goliński, *Ramowy program konferencji dekanalnej*, „Wiadomości Diecezjalne Lubelskie” 23(1946), s. 55n.; T. Bensch, *Rozporządzenie o urzędzie księży dziekanów z dnia 25 IV 1947*, „Wiadomości Urzędowe Diecezji Warmińskiej” 2(1947), s. 16; E. Baziak, *Zarządzenie w sprawie kongregacji dekanalnych*, „Notificationes e Curia Metropolitana Cracoviensi” (1962), nr 3–4, s. 110; H. Hrekowicz, *O konferencjach dekanalnych*, „Homo Dei” 29(1960), s. 430.

³⁰ Więcej na temat kodyfikacji z 1917 r. oraz z 1983 r. por. L. Gerosa, *Prawo Kościoła*, (przeł. I. Pękalski), Poznań 1990 (Seria „AMATECA” 12), s. 66–74.

³¹ W głównej mierze takie niebezpieczeństwo stwarzają liczne konferencje rejonowe, które w wielu wypadkach zastępują konferencje dekanalne. Por. E. Sztafrowski, *Ponadparafialni współpracownicy biskupa diecezjalnego*, „Prawo Kanoniczne” 35(1992) nr 3–4, s. 47.

³² Por. przyp. 5.

W wyżej wymienionych kanonach do szczególnych kompetencji dziekana zaliczono zwoływanie kapłanów na konferencje, które mają na celu pogłębienie wśród kapłanów wiedzy teologicznej i realizację diecezjalnych planów duszpasterskich na terenie swego dekanatu³³

W kan. 555 § 2, 1° KPK stwierdzono:

„Dziekan w powierzonym sobie dekanacie zabiega o to, ażeby duchowni zgodnie z postanowieniami prawa partykularnego, uczestniczyli w określonym czasie w prelekcjach, spotkaniach teologicznych lub konferencjach, według postanowienia kan. 279, § 2”³⁴

W kan. 279 § 2, do treści którego odsyła kanon wyżej przytoczony, zawarto zaś myśl następującą:

„Kapłani według przepisów prawa partykularnego, mają uczęszczać na wykłady duszpasterskie, jakie winny być organizowane po święceniach kapłańskich, a także w terminach ustalonych przez prawo powinni brać udział również w innych wykładach, zebraniach teologicznych lub konferencjach, dających im okazję nabycia pełniejszego poznania świętej nauki i metod duszpasterskich”³⁵

Na podstawie tych ustaw prawnych można stwierdzić, że KPK z 1983 r. dość pobieżnie potraktował temat konferencji. Z porównania zaś dwóch Kodeksów wynika, że Kodeks poprzedni na określenie kongregacji dekanalnych wprowadził termin *conventus seu collatio* (kan. 448) jak również *conferentia* (kan. 131 § 1), obecny natomiast – *conventus seu conferentia* (kan. 555 § 2, 1°; por. także kan. 279 § 2). Gdy chodzi o częstotliwość tych spotkań w obydwu Kodeksach mamy odwołanie do prawa partykularnego, przy czym KPK podał wskazanie: *saepius in anno* (kan. 131 § 1)³⁶

W dziedzinie przedmiotu zebrań dekanalnych Kodeks z 1917 r. wyraźnie zaznaczył, że tematyka spotkań ma dotyczyć kwestii moralnych lub liturgicznych, ubogaconych pewnymi innymi ćwiczeniami, wedle uznania ordynariusza (kan. 131 § 1)³⁷ KPK z 1983 r. natomiast jedynie ogólnie wyraził się na temat spotkań

³³ Por. J. Krukowski, *Administracja w Kościele. Zarys kościelnego prawa administracyjnego*, Lublin 1985, s. 97.

³⁴ KPK, kan. 555 § 2, 1°: „In vicariatu sibi concredito vicarius foraneus operam det ut clerici, iuxta iuris patricularis praescripta statutis temporibus intersint praelectionibus, conventibus theologis aut conferentiis, ad normam can. 279 § 2”

³⁵ KPK, kan. 279 § 2: „Sacerdotes, iuxta iuris patricularis praescripta, praelectiones pastorales post ordinationem sacerdotalem intituendas frequentent atque, statutis eodem iure temporibus, aliis quoque intersint praelectionibus, conventibus theologis aut conferentiis, quibus ipsis praebetur occasio pleniorum scientiarum sacrarum et methodorum pastoralium cognitionem acquirendi”

³⁶ Por. przyp. 230n.

³⁷ Por. T. Pawluk, *Konferencje dekanalne w kanonicznym prawie powszechnym i warmińskim*, art. cyt., s. 89n.

teologicznych lub konferencji, nie precyzując przedmiotu takowych zebrań. Ich celem – generalnie rzecz biorąc – jest formacja teologiczna po przyjęciu święceń³⁸ Resztę ustaleń prawodawca powierzył prawu partykularnemu³⁹

II. Konferencja dekanalna w ustawodawstwie diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej

Postanowienia prawne dotyczące konferencji dekanalnych w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej zawarte są w statutach synodu diecezji, który odbył się w latach 1986–1989. W księdze II zatytułowanej: „Święci szafarze czyli duchowni”, rozdziale V – „Dziekani”, stat. 327, pkt 5a mówi się, że:

„Ksiądz dziekan w swoim dekanacie jest pośrednikiem między księżmi dekanatu a biskupem i na odwrót. Stąd dziekan powinien budować wspólnotę dekanalną poprzez staranne przygotowanie konferencji dekanalnych (Por. Aneks nr 8)”

Statut 327 pkt 5a, obok zdefiniowania funkcji dziekana i określenia jego roli we wspólnocie dekanalnej, odsyła do Aneksu nr 8. Aneks ów stanowi zaś *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, której treść została zamieszczona w księdze synodu⁴⁰

Powyższa *Instrukcja* została sporządzona w oparciu o kan. 279 § 2 oraz 555 § 2 KPK. Podaje ona cel spotkań dekanalnych, sporo uwagi poświęca obowiązkowi księdza dziekana przed, w trakcie i po konferencji. W sprawach szczegółowych odsyła natomiast do „Koszalińsko-Kołobrzeskich Wiadomości Diecezjalnych” z 1975 roku⁴¹

Obecnie zajmujemy się analizą powyższego dokumentu w oparciu o następujący schemat: zwoływanie i uczestnicy konferencji, przedmiot, przebieg spotkania dekanalnego.

³⁸ Zagadnieniu formacji teologicznej kapłanów poświęcono kilka dokumentów posoborowych, między innymi *Okólnik Kongregacji Spraw Duchowieństwa dotyczący stałej formacji duchowieństwa zwłaszcza młodszego* (4 XI 1969), w: AAS 62 (1970), s. 123–134, gdzie w osobnym punkcie podjęto zgadnienie zebrań kapłańskich. Por. E. Szafrowski (red.), *Posoborowe Prawodawstwo Kościelne*, t. 3, z. 1, Warszawa 1971, n. 5051.

³⁹ KPK, kan. 279 § 2.

⁴⁰ *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, „I Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej”, Koszalin 1990, s. 130–131.

⁴¹ Por. P. Mielczarek, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, „Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne” 3(1975), s. 111–116.

1. Zwolywanie i uczestnicy konferencji dekanalnej

Zwołanie konferencji należy do obowiązków dziekana, którego funkcję można przyrównać do ogniwa pośredniczącego między biskupem a duchowieństwem parafialnym⁴²

Co do obowiązków dziekana przed konferencją dekanalną napotykamy wzmiankę, iż przynajmniej 10 dni przed jej rozpoczęciem powiadamia on o terminie zjazdu zarówno kurię biskupią, jak i księży dekanatu. W treści tego powiadomienia powinien się znaleźć także program konferencji⁴³

W prawie partykularnym diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej brak zapisu o częstotliwości zwoływania tego typu zebrań⁴⁴ Nie bez znaczenia jest jednak termin ich odbywania. Z reguły konferencji nie inicjuje się w miesiącach urlopowych – tzn. lipcu i sierpniu. Ze względów duszpasterskich nie czyni się tego również w okresie kołędowym (styczniu i lutym) oraz w ostatnich tygodniach Wielkiego Postu, a także w dni przedświąteczne i świąteczne.

Gdy chodzi o uczestników konferencji, warto wpieryw przypomnieć postanowienia KPK z 1983 r. W kan. 279 § 2 znajdujemy zapis, iż kapłani „powinni brać udział (...) w konferencjach, dających im okazję nabycia pełniejszego poznania świętej nauki i metod duszpasterskich”⁴⁵ Prawo powszechne nie nałożyło więc formalnego obowiązku uczestniczenia w tych spotkaniach. Można jednak być pewnym, że prawodawca liczy na dojrzałość postawy kapłanów, którzy dostrzegą dobro płynące ze wzajemnych spotkań.

W związku z powyższym w *Instrukcji o konferencjach dekanalnych* zaznaczono, że dziekan powinien zatroszczyć się o to, „aby wszyscy kapłani dekanalni, zatrudnieni w duszpasterstwie brali udział w tych konferencjach”⁴⁶ Oznacza to, że prawo diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej nie zobowią-

⁴² Por. tamże, s. 111.

⁴³ Por. *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, dz. cyt., s. 130; P. Mielczarek, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, art. cyt., s. 112.

⁴⁴ Dla porównania, w diecezji gdańskiej tzw. „dni kapłańskie” podzielono na dekanalne konferencje, osobne dekanalne kongregacje i ogólnodiecezjalne dni skupienia, wyznaczając ich liczbę: w każdym dekanacie powinno się odbyć corocznie sześć konferencji dekanalnych (styczeń, luty, marzec, kwiecień, październik, listopad), jedną kongregację (czerwiec) i trzy ogólnodiecezjalne dni skupienia (maj, wrzesień, grudzień). Por. L. Kaczmarek, *Rozporządzenie w sprawie dekanalnych dni kapłańskich*, „Statuty II Synodu Gdańskiego”, Gdańsk – Oliwa 1976, s. 144n. W archidiecezji poznańskiej w każdym dekanacie przewiduje się corocznie odbycie przynajmniej czterech konferencji, w tym jednej uroczystej (kongregacja). Por. *Statuty Archidiecezjalnego Synodu Poznańskiego*, Poznań 1968, s. 275n.

⁴⁵ KPK, kan. 279 § 2; Por. T. Pawluk, *Prawo kanoniczne według Kodeksu Jana Pawła II*, t. 2, Olsztyn 1986, s. 286.

⁴⁶ *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, dz. cyt., s. 130.

zuje do udziału w konferencjach dekanalnych kapłanów nie pełniących obowiązków duszpasterskich⁴⁷ Nie oznacza to jednak, że nie mogą oni w tychże uczestniczyć, przeciwnie, ich obecność jest wielce pożądana, gdyż służy wymianie doświadczeń oraz budowaniu wspólnoty kapłańskiej. Prawo partykularne diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej nie nakłada też sankcji karnych za nieobecność na konferencji dekanalnej⁴⁸

Przed konferencją ksiądz dziekan ma obowiązek wyznaczyć kapłana do opracowania referatu teologiczno-duszpasterskiego, omówić tematykę konferencji ascetycznej z dekanalnym ojcem duchownym⁴⁹ oraz przypomnieć innym referentom dekanalnym o ich zadaniach na najbliższej konferencji, celem dokładnego przygotowania się do tzw. „kwadransów”⁵⁰

2. Przedmiot konferencji dekanalnej

Przedmiot konferencji dekanalnych jest ściśle związany z zadaniami, które im wytyczono. I Synod Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej podaje następujący cel tego rodzaju zebrań:

— doskonalenie ascetycznej formacji kapłanów;

⁴⁷ Pod tym względem prawo powszechne obowiązujące do 1983 r. było bardziej rygorystyczne: kan. 131 § 3 KPK do udziału w konferencjach dekanalnych zobowiązywał wszystkich kapłanów diecezjalnych, kapłanów zakonnych sprawujących funkcje duszpasterskie oraz innych zakonnych, mających od ordynariusza jurysdykcję do słuchania spowiedzi świętej, o ile konferencje moralno-liturgiczne nie odbywały się w ich domach.

⁴⁸ Warto przypomnieć, że nieuczęszczanie na konferencje dekanalne KPK z 1917 r. zaliczył do przestępstw przeciw obowiązkowi stanu duchownego, które podlegało sankcjom karnym. Por. przyp. 25.

⁴⁹ Instytucja ojca duchownego dekanatu, na temat której nie wspomina KPK, została wprowadzona w diecezjach polskich po Soborze Watykańskim II. Do zadań dekanalnego ojca duchownego w dziedzinie konferencji dekanalnej należy troska o jej stronę duchową i ascetyczną, w tym przygotowanie konferencji ascetycznej dla duchowieństwa, posługa sakramentalna w konfesjonale itd. Szerzej na temat instytucji ojca duchownego dekanatu. Por. P. Mielczarek, *Ojciec duchowny dekanatu – jego przymioty i zadania*, „Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne” 4(1976), s. 173–177. Tekst przykładowej konferencji ascetycznej, ogłoszonej na konferencji dekanalnej dekanatu Złotów przez ks. K. Borynę MSF, opublikowano w artykule pt. *Wspólnota kapłanów i jej współodpowiedzialność za konfratrów w dekanacie przeżywających duchowe trudności*, „Koszalińsko-Kołobrzeskie Wiadomości Diecezjalne” 5(1977), s. 265–270.

⁵⁰ Por. *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, dz. cyt., s. 130. „Kwadrans” – to część informacyjna konferencji, prowadzona przez referentów duszpasterskich w celu zapoznania z planem działań na poszczególnych odcinkach duszpasterstwa parafialnego.

- ciągle dokształcanie się w naukach teologicznych i poznawanie różnych metod duszpasterskich;
- dostosowywanie ogólnych programów duszpasterskich do potrzeb i możliwości lokalnych dekanatu;
- programowanie duszpasterskich akcji parafialnych i ponadparafialnych;
- zapoznanie się z aktualnymi problemami kościoła powszechnego i lokalnego oraz zarządzeniami władzy diecezjalnej⁵¹

Powyżej przytoczone cele znajdują odzwierciedlenie w przedmiocie zebrań dekanalnych. Mają one podnosić poziom formacji ascetycznej, czemu służą kazania i konferencje głoszone zazwyczaj przez ojca duchownego dekanatu. Przedmiotem zasadniczym konferencji są zaś zagadnienia teologiczno-duszpasterskie, przedstawiane w formie referatów⁵². Na ich kanwie opiera się późniejsza dyskusja biorąca pod uwagę możliwości zastosowania ogólnych norm wynikających z referatu w realiach duszpasterskich dekanatu. Konferencje dekanalne mogą mieć również przedmiot dodatkowy. Składać się nań mogą komunikaty kurii biskupiej, ważniejsze wydarzenia z życia diecezji i terenu, aktualne problemy duszpasterskie, załatwienie spraw natury finansowej itp.

3. Przebieg konferencji dekanalnej

Realizacją zamierzonego programu konferencji i kierowaniem jej przebiegiem zajmuje się ksiądz dziekan. W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej wypracowany został wzór przebiegu takiego spotkania, który zamieszczono we wspomnianej *Instrukcji*. W jej świetle każda konferencja składa się z dwóch części: ascetycznej i naukowej, zwanej teologiczno-duszpasterską⁵³. Po jej zakończeniu sporządza się protokół sprawozdawczy.

⁵¹ Tamże, s. 130.

⁵² *Instrukcja* nie precyzuje jednak ani tematyki konferencji, ani instancji ją wyznaczającej. Zgodnie z zapisem w rozdziale I, pkt 2 tejże *Instrukcji*, do obowiązków dziekana przed konferencją należy „zaznajomić się dokładnie z tematyką konferencji”. Na podstawie tego zapisu można wnioskować, że tematów na spotkania z reguły nie wyznacza dziekan, w przeciwnym wypadku nie musiałby się z nimi zapoznawać. Podania tematyki konferencji należałoby się więc spodziewać ze strony wyższej władzy diecezjalnej. Trafność takiego przypuszczenia znajduje potwierdzenie w treści artykułu P. Mielczarka, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, dz. cyt., s. 112, do którego w sprawach szczegółowych odsyła *Instrukcja*. Autor opisując obowiązki dziekana przed konferencją wspomina, że winien on zaznajomić się z tematyką konferencji i wszystkimi materiałami przysłanymi z kurii.

⁵³ Por. P. Mielczarek, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, dz. cyt., s. 113.

3.1. Część ascetyczna

Według zaleceń prawa diecezjalnego w części ascetycznej powinny znaleźć się następujące punkty:

1. Msza święta lub nabożeństwo eucharystyczne z ewentualnym odnowieniem aktu poświęcenia się kapłanów Najświętszemu Sercu Pana Jezusa lub modlitwą o powołania kapłańskie i zakonne;
2. Konferencja ascetyczna ojca duchownego dekanatu wygłoszona do kapłanów po nabożeństwie;
3. Okazja do spowiedzi dla kapłanów⁵⁴

Przyjmuje się, że konferencję ascetyczną głosi się nie w sali obrad, lecz w kościele bądź kaplicy. W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej konferencja dekanalna wiosenna, którą zwie się „konwentem wiosennym”, odbywa się z udziałem wiernych. W części ascetycznej konwentu bierze udział cała parafia. W związku z tym podczas Mszy świętej koncelebrowanej głosi się homilię skierowaną zarówno do wiernych świeckich i kapłanów. Po Eucharystii odbywa się procesję żałobną wokół kościoła ze stacjami modlitw, zgodnie z rytuałem⁵⁵

3.2. Część naukowo-praktyczna

Część druga konferencji, już bez udziału wiernych świeckich, odbywa się w specjalnie ku temu przygotowanej sali lub na plebanii. Rozpoczynając część naukową ksiądz dziekan odmawia modlitwę, po której wita obecnych i zapoznaje z programem konferencji.

Porządek dzienny obrad powinien zawierać następujące punkty:

1. Zapoznanie uczestników konferencji z planowanym przebiegiem obrad ze szczególnym podkreśleniem głównego celu konferencji;
2. Odczytanie i przyjęcie sprawozdania z poprzedniej konferencji, co jest zadaniem notariusza dekanalnego;
3. Referat, stanowiący centralny punkt części naukowej konferencji;
4. Dyskusję nad referatem kierowaną przez księdza dziekana;
5. „Kwadransy” prowadzone przez poszczególnych referentów dekanalnych;
6. Komunikaty przekazywane przez dziekana (np. kurii biskupiej);
7. Wolne wnioski;
8. Zakończenie konferencji modlitwą⁵⁶

Najważniejszym punktem tej części konferencji dekanalnej jest referat. W związku z tym zaleca się, aby był on starannie przygotowany, na wzór małej pracy naukowej, która winna zawierać: wstęp, rozwinięcie tematu, zakończenie,

⁵⁴ Por. *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, dz. cyt., s. 130.

⁵⁵ Por. tamże.

⁵⁶ Por. tamże, s. 130n.

logiczny podział – całość w oparciu o przytoczone na końcu źródła. Wygłoszony referat jest podstawą do późniejszej dyskusji⁵⁷

Ważnym punktem zebrania są też tzw. „kwadransy”, prowadzone przez poszczególnych referentów dekanalnych. Ich zadaniem jest przypomnienie, choćby w kilku zdaniach, najważniejszych w danym okresie zadań duszpasterskich na polu katechizacji, liturgii, duszpasterstwa rodzin, „Caritas” itd. Stanowią one, obok referatu i dyskusji, bardzo duży ładunek informacyjny i doksztalcający⁵⁸

W toku obrad dziekan może zarządzić krótką przerwę, a nawet kilka, aby spotkanie nie było zbyt męczące dla jej uczestników.

Zebranie dekanalne sprzyja także uregulowaniu spraw natury finansowej, choćby z tytułu należności za przekazane materiały, składek na KUL, WPK⁵⁹ itp., co należy do ubocznego przedmiotu konferencji.

Konferencję dekanalną zamyka modlitwa prowadzona przez dziekana.

3.3. Sporządzenie dokumentacji pokonferencyjnej

Z przebiegu konferencji należy sporządzić protokół. W diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej obowiązek ten ciąży na notariuszu dekanalnym⁶⁰. Dokument ten powinien zawierać imiona i nazwiska wszystkich kapłanów biorących udział w konferencji oraz rzeczowo streszczony każdy punkt porządku dziennego konferencji. Odpis protokołu jak również odpis wygłoszonego referatu dziekan obowiązany jest przesłać do kurii biskupiej w ciągu dwóch tygodni od jej zakończenia. Dane te mogą stanowić dla ordynariusza miejsca niewątpliwie dużą pomoc w orientacji o stanie diecezji⁶¹

Zakończenie

Na podstawie zaprezentowanych przepisów prawa powszechnego i partykularnego diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej oraz praktyki życia należy stwierdzić, że konferencja dekanalna jest nadal uznawaną instytucją kościelną. Niewątpliwym wpływem na jej obecny kształt miało powszechne prawodawstwo kanoniczne. Zagadnienie to zostało poruszone przez *Codex Iuris Canonici* z 1917 r. oraz, już w mniejszym stopniu, w Kodeksie Prawa Kanonicznego z 1983 r. Obydwa zbiory ujednoliciły praktykę organizowania spotkań dekanalnych, pozostawiając jednak wiele swobody prawodawstwu diecezjalnemu.

⁵⁷ Por. P. Mielczarek, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, dz. cyt., s. 114.

⁵⁸ Por. tamże, s. 115; por. przyp. 50.

⁵⁹ WPK – „Wzajemna Pomoc Kapłańska” – fundusz kapłańskiej pomocy dla współbraci będących w potrzebie materialnej.

⁶⁰ Por. *Instrukcja o konferencjach dekanalnych*, dz. cyt., s. 131.

⁶¹ Por. P. Mielczarek, *Ks. dziekan prowadzi konferencję dekanalną*, dz. cyt., s. 115n.

Konferencje dekanalne są organizowane również w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Wzór ich odbywania został określony w osobnej instrukcji, zamieszczonej w statutach synodu diecezjalnego. Ich stan w poszczególnych dekanatach jest jednak zróżnicowany i najczęściej uzależniony od względów czysto ludzkich: poziomu moralno-intelektualnego duchowieństwa w danym okręgu, docenienia przez nich korzyści ze wspólnych spotkań ascetyczno-naukowych, zaangażowania w to dzieło samego księdza dziekana.

Zebrania te stwarzają możliwość budowania kapłańskiej wspólnoty, duchowego wsparcia, korzystania z doświadczenia starszych kapłanów, pogłębiania wiedzy teologicznej, wymiany konstruktywnych poglądów itd. Potraktowane z całą powagą mogą wiele zaoferować duchowieństwu, stając się antidotum przeciw zagrożeniom i problemom nękającym współczesnego kapłana.